

cat. v. 67

het

SODABICARBONAAT

te Huis

HET SODA- BICARBONAAT

te huis

•

MUSEUM VOOR DE OUDERE TECHNIEKEN
Guldendal 20, B - 1850 - Grimbergen
België Tel. 02/269 67 71

Brochure uitgegeven door
SOLVAY & Cie
33, Rue Prince Albert
BRUXELLES

INHOUDSTAFEL

	Bladzijden
Auto's (zure spatten in)	30
Baardscheren	19
Bad — Voetbaden	16
Behangselpapier (waschbaar)	28
Boter (wegnemen der ransheid)	7
Dranken (gazeuze)	13
Eiwit (tot sneeuw geklopt)	10
Flesschen	24
Fruit (zuur)	11
Gebak	9
Glazen	23
Groenten (koken der)	5
Haar (wasschen van het)	19
Haarborstels	30
Hygiëne van den mond	15
Kammen	30
Karaffen	23
Keuken (gebruik van het sodabicarbonaat in de)	5
Kindjes (Hygiëne der)	18
Kristal	24
Melk (om het zuurworden te beletten)	8
Muren — (bepleisterde of geschilderde)	29
Muurbekleeding in tegels	25
Porcelein	24
Schilderwerk	25
Soeplepels, sodabicarbonaat (gewicht)	30
Spek (wegnemen der ransheid)	8
Sponsen	30
Tanden (het verzorgen der)	15
Tapijten	27
Toilet (Het)	14
Verguldsels	26
Vette Bouillon (om het verzuren daarvan te beletten)	8
Vleesch (gekookt)	8
Vlekken (zure)	29
Vruchten (gestoofde)	11
Vruchtenmoes	11
Wasschen van fijn lijnwaad, enz.	20
Weefsels (wasschen van fijne)	20
Zilverwerk	26
Zuigflesschen (zuiverheid der)	24

Soorwoord

Het sodabicarbonaat is een dier
produkten welke iedereen kent, ten
minste van naam.

Om wille van zijne eigenschappen
is dit onbevekt, fijn kristallijnen, gesmijdig poe-
der voor tallooze toepassingen in de huishoud-
kunde aangewezen. In sommige landen wordt het
in dit opzicht tusschen de noodzakelijkste produk-
ten gerangschikt, en behoort het als dusdanig tot
die stoffen waarvan iedere huisvrouw er steeds een
voorraad op nahoudt.

Die toepassingen « te huis » zijn het, welke wij
ons voornemen in de hier volgende bladzijden vast
te leggen.

Het zijn hier en daar verspreide recepten, waar-
van sommige met de meeste zorg door bedachtzame
huisvrouwen worden bewaard en toegepast; on-
nauwkeurige recepten, welke wij bij hunne opname
hebben vastgelegd; in ons land onbekende en in
andere loopend toegepaste recepten. Al die aan-
wendingen samen genomen zijn het, die het be-

perkte pharmaceutische gebruik waaraan we gewoon zijn, op merkwaardige wijze voorbijstreven.

Sodabicarbonaat bezit inderdaad bijzondere fysische en chemische kenmerken die het voor talrijke toepassingen geschikt maken : in de **keuken**, bij het toilet, voor het **onderhoud** van de woning. Het bevordert het **wasschen** van fijne en teere weefsels door zijne geleidelijk werkende reiniging; zijne alkaliniteit, zachter dan bij soda en gewone loogen, verhelpt op aangename wijze de hardheid van het water. Dit laatste kenmerk dient men in-dachtig te zijn, zooals uit de volgende bladzijden blijken zal.

Door zijn eigenschappen is **sodabicarbonaat** wel degelijk een kostbaar en onontbeerlijk produkt, dat in de keuken, in de keukenkamer, in de toiletkamer op zijn plaats is. Tot hiertoe echter was in ons land, om wille van den prijs, het loopend gebruik er van onaannemelijk, ja zelfs uitgesloten.

Al de door ons nader omschrevene toepassingen welke voor velen wellicht als een reeks ontdekkingen zullen gelden, behooren voortaan tot het mogelijke. Wij stellen inderdaad ter beschikking van den kleinhandel ons extra-zuiver geraffineerd **sodabicarbonaat** in dozen, tegen een voor ieder toegankelijk prijs. Aldus kan **sodabicarbonaat** spoedig « te huis » de geschikte en kostbare dagelijksche helper worden.

In de keukken

KOKEN DER GROENTEN

Méér nog dan vleesch, zijn groenten voor onze dagelijkse voeding onontbeerlijk. Een maal zonder vleesch is niets buitengewoons; wat men zich echter minder goed kan voorstellen, van de weelderigste tot de bescheidenste tafel, is een maal zonder het smakelijke bijgerecht van groenten: *versche* en *kleurige* in de lente en in den zomer, *gedroogde* in wintertijd.

VERSCHE GROENTEN

Bij het *koken* in water vertoonen versche groenten een neiging tot het verliezen hunner kleur. Verder worden ze bij lang koken hard, de smaak verflauwt en hun gehalte aan voedingsstoffen neemt af. Om bij gekookte groenten (spinazie, zurkel, prinsessenboonen, erwten, sla, savooien, artisjokken, kervel, enz. .) den *smaak* en de *kleur*, aan versche groenten eigen, te bewaren, om den *duur van het koken te verkorten*, is het voldoende aan het water een *weinig sodabicarbonaat toe te voegen*, — *zeer weinig* : ten hoogste 1 gram, 't is te zeggen de *punt van een koffielepeltje*, in één liter kookwater.

GEDROOGDE GROENTEN

Het *koken* daarvan, dat langen tijd in beslag neemt en soms onregelmatig verloopt, ontmoedigt soms de huisvrouw vooral wanneer zij haast heeft. Ingeval deze er mede instemt de groenten te *weeken*, hetgeen altijd aan te raden is, zal zij er zorg voor dragen aan het *koude water* waarin de boonen, droge erwten of linzen gedurende één nacht te week worden gelegd, een *koffielepel sodabicarbonaat per liter toe te voegen*. Inderdaad wordt

door het weeken in licht bicarbonaathoudend water (en niet in het « harde » water waarover we doorgaans beschikken), *de duur van het koken merkkelijk* — dikwijls tot op de helft — *ingekort*, en behouden de groenten hunne *kleur* en kenmerkenden *smaak*. Na eenvoudig wasschen met zuiver water zijn ze dan klaar voor het koken.

Indien de groenten niet worden geweekt, zal men er zorg voor dragen *aan het water* waarin ze zullen worden gekookt, *1 gr. sodabicarbonaat per liter toe te voegen, nl. de punt van een koffielepel*. Zoo doende bekomt men een deel der hooger vermelde voordeelen : de groenten zijn smakelijker, malsher, voedzamer, hebben het uitzicht van versche groenten en worden sneller gaar.

B O T E R — M E L K — S P E K

GEKOOKT VLEESCH — BOUILLON

Ransige boter kan hare verschheid en geur terugbekomen wanneer men ze wascht en kneedt in koud water waar *een goed volle soeplepel bicarbonaat per liter* is bijgedaan. Nadien met zuiver water wasschen. Aldus behandelde en weer opgefrischte boter krijgt voor een bepaalden tijd hare oorspronkelijke hoedanigheden terug.

Ten slotte beperken zich sommige huisvrouwen (vooral in de warme landen) er zich toe, om de **melk** te beletten zuur te worden, er *per liter een gram bicarbonaat (de punt van een mes), op voorhand in zeer weinig water opgelost, aan toe te voegen*. Stellig is de bewaring maar tijdelijk; dikwijls echter is ze toereikend voor de haastige huisvrouw, die het koken van de melk tot « later » uitstelt.

Van **ransig spek** wordt de onaangename reuk en smaak spoedig weggenomen door het te wasschen bij middel van lauw water waaraan *4 koffielepels bicarbonaat per liter zijn toegevoegd*; daarna met licht azijnhoudend water spoelen.

Bij het koken van **vleesch** in water neemt het gaar worden daarvan soms eenigen tijd in beslag. Naar **het** schijnt doet menig kok *een weinig sodabicarbonaat — de punt van een koffielepel, of van een mes — in het kookwater*. Aldus kookt het vleesch in zacht water en wordt malsch.

Des zomers wordt **vette bouillon** spoedig zuur : gedurende de hondsdagen in het tijdverloop tusschen morgen en avond. *Een weinig sodabicarbonaat in den bouillon gedaan*, neutraliseert de gevaarlijke zuurheid welke voortkomt van de gisting der vetstoffen en die den bouillon onbruikbaar maakt. **Het** toevoegen van bicarbonaat kan herhaald worden; gematigde hoeveelheden, naar den smaak te beoordeelen, aanwenden.

De warmte ontbindt het sodabicarbonaat met invrijheidstelling van koolzuurgas, dat den deeg verlicht. Door deze gasontwikkeling is het mogelijk een licht poreus en goed « opgegaan » gebak te bekomen.

Aldus spreekt de vernuftige pasteibakker. Ik voeg bij het meel, zegt hij, een weinig sodabicarbonaat, en zodoende komen mijn koeken, taarten, enz. naar wensch licht, gesmijdig en verteerbaar uit.

Het recept is eenvoudig, en nochtans weinig bekend aan onze huisvrouwen, voor wie het bereiden van gebak als de poëzie der keuken geldt. Hier volgt het in al zijn eenvoud :

Gemiddeld rekene men met een koffielepel sodabicarbonaat op 500 gram meel. Het sodabicarbonaat in het aanmaakwater of in de melk oplossen, ofwel het zorgvuldig met het meel vermengen. Zorgvuldig, want gelijkmatische verdeling van het bicarbonaat in het meel is de voorwaarde waarvan het gelijkvormig rijzen (opgaan) van den deeg afhangt, en dit is de voorwaarde borg voor het welgelukken der huiselijke pasteibakkerij. Daarna gaat de voorbereiding haar verdienten gang volgens de voortreffelijke recepten, aan het banketbakken eigen.

**TOT SNEEUW
GEKLOPT EIWIT**

Een snuijfe sodabicarbonaat — de punt van een mes — per eiwit, bevordert het rijzen daarvan tot sneeuw en levert spoedig een stijf, fijn, luchtig en gesmijdig schuim.

GESTOOFDE VRUCHTEN
VRUCHTENMOES
Z U U R F R U I T

Suiker dekt den zuren smaak en de wrangheid van onvolledig gerijpt fruit, maar neemt ze niet weg. De overdreven zuurheid van zekere vruchten door een overdaad aan suiker te niet willen doen is louter verkwisting. Daartoe moet men een alkali aanwenden dat het zuur van het fruit *neutraliseert* zonder er den smaak van te wijzigen, nl. het zachte alkali dat naam heeft sodabicarbonaat.

Een oordeelkundig en op ervaring berustend recept geeft het volgende aan :

Het is verkieslijk *het bicarbonaat na het koken* der vruchten

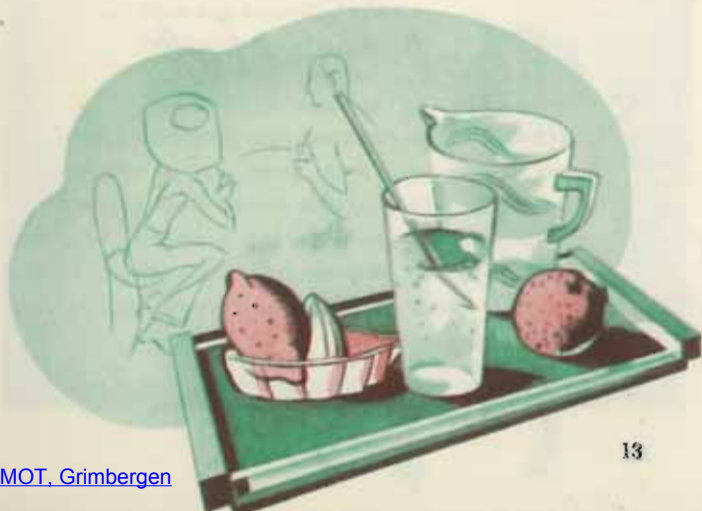
toe te voegen. De hoeveelheid moet naar den smaak beoordeeld worden. *Een snuijfe bicarbonaat te gelijk toevoegen* (de punt van een mes), goed dooreenmengen en na elke toevoeging proeven. Er niet te veel van indoen, want de zuurheid moet wel verminderd, maar niet geheel vernietigd worden.

Men zal op deze wijze te werk gaan bij het bereiden van vruchtenmoes, gestoofde vruchten en ingemaakt fruit.

...Minder suiker, smakelijker vruchten, meer gave of heele vruchten.

Het is een bekend feit dat er in de zuiderlanden aanzienlijke hoeveelheden dranken van vruchtensap worden verbruikt (citroenen, sinaasappels, druiven, enz.). Velen voegen aan deze dranken een snuijfe sodabicarbonaat toe : de punt van een lepel, van een mes... ; daardoor wordt de uiteraard ietwat « slappe » drank bruisend, aangenaam prikkelend en naar wensch verfrisschend. Terzelfdertijd wordt, zooals men wel denken kan, de overdreven zuurheid van menig vruchtensap getemperd. Men zal deze uit de zonnige zuiderlanden afkomstige manier van doen bij het naderen van het dorstige zomerweder indachtig zijn.

het Toilet

Sodabicarbonaat is een merkwaardig verzachtingsmiddel voor water. Verder neemt het op voortreffelijke manier onaangename reuken weg. Met *een soeplepel sodabicarbonaat in een waschkom water* verkrijgt men een licht en zacht toiletwater, dat *minder zeep* vergt om te schuimen en de huid van alle prikkeling vrijwaart.

HYGIENE VAN DEN MOND

De zure produkten waartoe het gisten van spijsdeeltjes die onvermijdelijk tusschen de tanden blijven zitten, zoo spoedig aanleiding geeft, worden door sodabicarbonaat geneutraliseerd. Een gemakkelijk en hygiënisch verweermiddel staat eenieder ter beschikking in het *spoelen van den mond met een glas lauw water waarin een koffielepel bicarbonaat is opgelost.*

Voor het zuiveren der tanden, lichtjes den tandenborstel nat maken, er een weinig bicarbonaat overheen strooien en verder te werk gaan zooals met gewone tandpasta. Men kan insgelijks het bicarbonaat over de reeds op den tandenborstel uitgespreide tandpasta uitstrooien.

Men weet dat bij de algemeen harde wateren waarover wij beschikken, de eerste deelen der aangewende zeep enkel opgebruikt worden in het bestrijden dezer hardheid, en dat het water slechts na een zeker tijdsverloop schuimt.

Om de kostbare eigenschappen der zeep beter te benuttigen, zal men *aan het bad 2 of 3 soeplepels bicarbonaat toevoegen. Verhoogt men echter de dosis bicarbonaat tot op 200/300 gr. voor een bad*, dan bekomt men een aangenaam alkalisch reageerend water, een « Vichy bad », een echt oplosmiddel voor de vermoeidheid, opbeurend en tonisch. Zulksdanig bad is insgelijks aan te bevelen voor personen wier huid gevoelig is voor zeep. Een bicarbonaathoudend bad werkt afdrijvend op de poriën der huid; zijn verzachtende werking vermindert de prikkeling waaraan een fijne, teere, vette of overvloedig zweetende huid onderhevig is. Groote vermoeidheid, op hevige lichaams oefeningen volgend, lost snel op in *een bad waaraan 400 gr. bicarbonaat en een handvol keukenzout zijn toegevoegd. Alkali en zilt werken hier samen...*

Door te enge schoeisels, door lang gaan, bij den dans of in den zomer, bezeerde of verwonde voeten vinden leniging voor hun onuitstaanbare pijn na een bad van eenigen duur in *bicarbonaathoudend water* (een soeplepel goed gevuld met sodabicarbonaat in eenige liters lauwwater) of beter, in een bad waaraan dezelfde hoeveelheid van het als volgt samengestelde mengsel wordt toegevoegd :

Sodabicarbonaat : 85 %

Sodaperboraat : 15 %

(sodaperboraat is in alle apotheken te verkrijgen).

De door het sodaperboraat in vrijheid gestelde zuurstof verhoogt de reukwegnemende werking van het bicarbonaathoudend bad en versterkt de verzeerde en ontstoken huid.

Voor Kindjes

De hygiene der kindjes vereischt veelvuldig baden. Zonder aandachtige zorgen zou hun weeke huid snel ontstoken worden.

Baby's bad zal 2 *koffielepels sodabicarbonaat op 10 liters water* bevatten; het bad is klaar wanneer het bicarbonaat goed opgelost is.

Een snufje bicarbonaat in het scheerwater, en de zeep schuimt spoedig onder den borstel. Het bicarbonaathoudend water maakt de opperhuid lenig, versterkt ze en bevrijdt ze van den pijnlijken gloed door het scheermes verwekt.

Hiertoe is het verzachten van het water onontbeerlijk. Hard water maakt inderdaad de haren broos en laat er witachtige, stoffige sporen op na, die er aan kleven en er een onbehaaglijk uitzicht aan geven. Een koffielepel bicarbonaat in 2 liter water is voldoende om het haar snel en uitstekend te wassen, met weinig zeep.

**WASSCHEN
VAN HET HAAR**

An illustration in shades of green and red. A clothesline with red clothespins holds a white handkerchief and a white lace-trimmed cloth. Below, a red basket is filled with white laundry. The background is a textured green.

Wasschen van
fijn lijnwaad
en van fijne wollen zijden
en kunstzijden weefsels

Het sodabicarbonaat als gematigd alkali wordt, in samenwerking met sodacarbonaat (*Solvay soda*), bijzonder voor het wasschen van teere weefsels aanbevolen.

Het aanwenden van *één deel sodabicarbonaat en één deel Solvay soda* (zie verder hoe de toevoeging gemakkelijk verwezenlijkt wordt) verhelpt zonder geweld de hardheid van het water, neutraliseert de zuurheid, aan wollen en zijden weefsels eigen, verweekt de vezels zonder ze te misvormen en te verzwakken en maakt er het vuil van los. Aldus wordt de werking der zeep harmonisch voorbereid. Men zal ook niet uit het oog verliezen dat ledere bijgevoegde korrel bicarbonaat en Solvay soda een deeltje zeep bespaart...

Alvorens ze te wasschen, zal men de **fijne stukken** (hemdjes, fijn batist, enz.) gedurende eenige uren laten *weeken in lauw water waaraan men heeft toegevoegd en goed laten oplossen : 1 koffielepel sodabicarbonaat en 1 koffielepel Solvay soda per 5 liters water*. Daarna gaat men over tot den *wasch* in een degelijk zeepsop dat voorbereid wordt bij middel van *lauw water, hetwelk dezelfde hoeveelheden bicarbonaat en soda bevat*.

Het wasschen van **wollen weefsels** vereischt een *overvloedig zeepsop, voorbereid met lauw water dat bij middel van de hooger aangegeven hoeveelheden sodabicarbonaat en Solvay soda verzacht is*.

Stofferige en bevuilde **gordijnen** worden in twee keeren gewasschen. Eerst weeken in een lichte bicarbonaat- en sodaoplossing (een goed volle koffielepel van elk dezer produkten in een emmer water). Het vuil komt spoedig van het lichte weefsel los. Daarna wordt gewasschen en gespoeld, als gewoonlijk.

Een laatste raad. Wanneer verkoudheid en griep woeden, staat men voor een snelle ophooping van bevuilde **zakdoeken**. De hygiene nu wil dat men, alvorens ze te wasschen, de zakdoeken eerst te week zet in bicarbonaathoudend koud water (twee soeplepels bicarbonaat per emmer water); dan tot koken brengen. Zodoende heeft de daaropvolgende wasch der zakdoeken in de gewenschte voorwaarden van zuiverheid plaats; het weeken in tegenwoordigheid van bicarbonaat is uitstekend als ontsmettingsmaatregel.

Voor Binnenhuis..

GLAZEN.

FLESSCHEN EN KARAFFEN.

PORCELEIN EN KRISTAL

Het wasschen van glazen en karaffen die door wijn, likeur, enz., zijn aangeslagen levert geen moeilijkheid op : men vult ze met *lauw water* waarin per liter één of twee koffielepels bicarbonaat zijn opgelost.

Men vergeet niet dat wanneer men voor het wasschen van **glaswerk** *bicarbonaathoudend water* gebruikt, het al zijn doorschijnendheid en al zijn glans terugkrijgt.

Flesschen, zuigflesschen, en alle voor het voorbereiden en uitdeelen van voedsel aan de kinderen gebruikt keukengerief moeten onberispelijk zuiver zijn. Alles zorgvuldig in *bicarbonaathoudend water* (twee koffielepels bicarbonaat per liter water) wasschen en daarna met kokend water steriliseeren. Op het oogenblik dat men ze gaat gebruiken, met zuiver water spoelen.

Kristal en fijn porcelijn in *lauw water* dat per liter een goed gevulde koffielepel sodabicarbonaat bevat, gewasschen en daarna met zuiver water gespoeld, worden weer helder en fonkelend.

MUURBEKLEEDING IN TEGELS SCHILDERWERK

Op een natten doek, *een weinig sodabicarbonaat uitstrooien* en er mede over moeilijk weg te krijgen vlekken op **waschkommen, muurbekleedingen** in badkamer of keuken, enz. wisschen. Daarna met een droge vod schoonvegen. Op dezelfde wijze gereinigd, maar zonder hard te wrijven, krijgen **venster-ruiten en spiegels** hun glans en luister weer.

Wit **schilderwerk** wordt spoedig en uitstekend gereinigd bij middel van eene met *bicarbonaatoplossing (twee koffielepels bicarbonaat per liter water)* doorweekte vod. De weerspannige vlekken zullen bij middel van een zacht natgemaakt doek, waarop een weinig bicarbonaat is uitgestrooid, worden uitgewischt. Daarna er bij middel van eene even met zuiver water natgemaakte vod overgaan en schoonvegen.

Om zilveren of verzilverde voorwerpen hun glans terug te geven is het voldoende er over te wrijven met een zacht doek, van bicarbonaat doordrongen. Daarna met zorg afborstelen.

Verguldsels, zoals op lijsten, kroonluchters, bv., worden snel van stof en vlekken ontdaan door ze lichtjes te wasschen met water dat een weinig sodabicarbonaat bevat.

Om uwe tapijten te reinigen, zegt een oud voorschrift, bestrooi ze met droge sneeuw en veeg met kracht. En dit zonder dralen, want moet de sneeuw gaan smelten!.. Voor dit geval is sodabicarbonaat zooveel als sneeuw in een doos, en daarbij is de handelwijze, die hier volgt, praktischer.

Overvloedig met bicarbonaat bestrooien en het in de wol tot op hare gansche dikte doen doordringen; gedurende vier en twintig uren in aanraking laten. Nadien bij middel van den stofzuiger het bicarbonaat met het daardoor meegevoerde stof en ander vuil verwijderen. Klaarblijkelijk geldt hier krachtadig vegen of kloppen den besten stofzuiger. ... En aldus zijn de tapijten zuiver en hun kleuren opgehelderd.

Om vlekken en verontreinigingen te doen verdwijnen (vooral op **traploopers**), er met een in *lauw bicarbonaathoudend water (een goed gevulde koffielepel per liter)* natgemaakt doek over wrijven. Daarna doppen bij middel van een met zuiver water gedrenkt doek, en ten slotte met een droog doek opdrogen.

W A S C H B A A R BEHANGSELPAPIER

Voorzichtig over het papier gaan met een goed zui-
vere en zachte spons welke even lichtjes gedrenkt
is met *lauw water waarin per liter een goeden
soeplepel sodabicarbonaat is opgelost*. Voorzichtig
en zorgzaam te werk gaan en het afloopen van
druppels vermijden. Er bestaat behangselpapier dat,
althoewel niet als waschbaar gewaarborgd, zeer
goed dezelfde behandeling kan ondergaan. Men
zal er zich door een kleine proef van verzekeren.

ANDERE KLEINERE AANWENDINGEN

De **stofferige sporen** welke de warme lucht der radiatoren op **geschilderde of bepleisterde muren** afteekent worden snel weggenomen bij middel van een goed zuivere vod of spons, gedrenkt met *een geconcentreerde bicarbonaatoplossing van 3 soeplepels sodabicarbonaat per liter nauwelijks lauw water.*

Voorzichtig wasschen en het afloopen van druppels vermijden. Daarna afdrogen bij middel van een met zuiver water natgemaakt doek.

Een ongeval, zegt men, komt licht voor. Een op zich zelf **gering ongeval** kan soms verregaande gevolgen hebben : een flesch **zuur** (zoutzuur bij voorbeeld) op den **vloer** gebroken, op een **tapijt**, op het **linoleum**, enz. kan onherstelbare schade veroorzaken. Onherstelbaar, indien men er niet op bedacht is *onmiddellijk* over de plassen of vlekken overvloedig *soda of soda-bicarbonaat uit te strooien*

tot het kenschetsende bruisen ophoudt. Dan aanstonds met water wasschen.

Voor **azijnvlekken** op **tafellaken** of **servetten** : *een weinig sodabicarbonaat*. Voor **zure spatten** bij **auto's**, van de vloeistof der accumulatoren op den wagen zelf, op de bekleeding of op **kleederen** : *een weinig sodabicarbonaat*. Nadien wasschen.

Kammen en **haarborstels** worden gemakkelijk van hun vet ontdaan en gewasschen door ze eenvoudig enkele uren te laten weeken in *lauw water met een goeden soeplepel sodabicarbonaat per liter*, waarna men ze aanstonds in zuiver water spoelt.

Sponsen, in *lauw bicarbonaathoudend water* gewasschen, worden weer zuiver en malsch. Ze enkele uren in zulk water in de week leggen en daarna in *bicarbonaathoudend zeepwater* wasschen.

1 soeplepel sodabicarbonaat :
ongeveer 30 gr.

1 koffielepel sodabicarbonaat :
ongeveer 10 gr.

Zoals wij in het voorwoord dezer brochure schreven, zullen voor menig lezer de « huishoudelijke » toepassingen van het **sodabicarbonaat** wellicht als een reeks ontdekkingen gelden. Met het uitgeven dezer nadere omschrijving meenen wij nuttig werk te hebben verricht. Bewijst ze inderdaad niet dat het **sodabicarbonaat** een dier produkten is waarmee in de huishoudkunde rekening moet gehouden worden? Inderdaad gaat het hier wel degelijk om bezuiniging, welke de huisvrouw kan verwezenlijken door het dagelijksch gebruik van een produkt, waarvan wij hier enkele der kostbare eigenschappen hebben trachten uiteen te zetten.

Het Solvay geraffineerd sodabicarbonaat wordt ter fabriek in keurige en praktische, verzegelde doozen verpakt.

**HET IS ALS EXTRA-ZUIVER GE-
WAARBORGD.**

Drukken geëindigd,
den 15^{en} December 1940,
op de persen van de
N. V. Kunstrogravuur
18, Dapperheidsplaats,
Brussel.

De origineele illustraties
werden vervaardigd door
Fr. GUNS.

